

РЕШЕНИЕ

№ 5915

гр. София, 28.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 50 състав,
в публично заседание на 29.09.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Николова

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **1970** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ във вр.чл.68, ал.1 от Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр/.

Образувано е по жалба на Е. П. Г., ЕГН [ЕГН] от [населено място] срещу Решение № 24/15.01.2020 г. на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/, по преписка № 31/2019 г., Петчленен разширен заседателен състав.

В жалбата са развити доводи за незаконосъобразност като се сочи правната уредба, свързана с оспорения акт. Претендира се от съда да постанови решение, с което да бъде отменено оспореното решение .

В проведеното съдебно заседание, жалбоподателката, редовно призована, се явява лично, като поддържа жалбата. Счита, че Законът за висшето образование /ЗВО/ не е спасен. Моли да бъдат отменени всички административни актове, включително решението на Комисията, които отричат, че жалбоподателката е магистър.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация, редовно призован, чрез процесуалния си представител юрк. К. оспорва жалбата и счита същата за неоснователна и недоказана. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Ректорът на Софийски университет „Св. К. О.“, редовно призован, се представлява от юрк. П., която оспорва жалбата. Счита, че не е налице нарушение на правото за равно третиране.

Административен съд София-град, Второ отделение, 50 – ти състав, след като

обсъди доводите на страните и прецени събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Административното производство пред КЗД, в рамките на което е постановено атакуваното решение, е образувано по жалба вх. № 44-00-274/29.01.2019 г. и допълнение към нея с вх. № 44-00-871/19.03.2019 г., подадени от Е. П. Г. срещу Ректора на СУ, в която са наведени оплаквания за дискриминация спрямо нея по признаци „образование“ и „възраст“. Моли да се образува производство и да се установи дали има дискриминация спрямо нея по отношение на различни начини на подписване от Ректора на СУ на отговори на подадени от нея множество документи до последния. Твърди, че други документи, свързани със студенти от СУ, Ректорът на СУ се подписвал по различен начин. Сочил, че са подали до Ректора на СУ множество молби и жалби, заведени в Деловодството на СУ в периода 2015-2018г. Прилага всички подадени към СУ номера на документи, които били видими в интернет чрез електронната система на СУ и в момента на адрес: webcheck.uni-sofia.bg:8080.

Посочва, че само на някои документи им е отговорено от СУ, но били подписани по няколко различни начини. Прилага документ, получен от интернет, в който имало име на Ректора на СУ, подписан с подпис, който не бил с инициали, имал печат на СУ и печат, на който пише „Вярно с оригинала“, посочване на точните такси, срокове и отговорни служители по посочения въпрос, и сочи, че това бил различен начин на подписване на документи от Ректора на СУ в сравнение с техните документи, което според нея е дискриминация. Заявява, че Ректорът на СУ е длъжен по ЗВО да им отговори, и жалбоподателката твърди, че не го прави законно.

Твърди още, че приложените документи посочвали и доказвали, че има установена практика в СУ да се подписват документи по различни начини, които можели да се възприемат: като неравенство пред ЗВО и като неравенство в третирането и във възможностите за участие в обществения живот според ЗЗД; като причина за забавяне и пречка да бъде защитена дипломната им работа; като причина да бъде забавено издаването на редица документи, изискващи документ „Диплома“, като права за пенсия, платени осигуровки за 5 години, назначаване на работа, получаване на заплати и много други; като обида и изнудване за неоснователно заплащане на тяхното завършено образование, тъй като от Правилник за устройството и дейността на СУ имало наказания, чл. 137 (7) Отстранен студент, който не е възстановен, дължи връщане на държавните разходи по обучението му до деня на отстраняването; като причина да ги насочват от КЗП и от МОН да заведем срещу СУ дело пред съда по реда на Административнопроцесуалния кодекс, ЗВО и законите на Р България; като причина да се получи санкция или дисциплинарно уволнение на служители на СУ, които издават „неистински официален документ“ като отговори на официално подадени документи в Деловодството на СУ (Според закона Наказателен кодекс с термина „неистински официален документ“ и да се получат санкции според законите на Р България); като доказателство за липса на комуникация между самите служители на СУ; като доказателство за действие или бездействие на служители на СУ.

Заявява, че за тях също е форма на неравно третиране пред ЗВО следното: въпреки, че в правилника на СУ и ЗВО е посочен избор за дипломиране между „дипломна работа“ или „държавен изпит“, в СУ се налагала липса на избор - „държавен изпит“ за образователно-квалификационна степен Бакалавър и „дипломна работа“ за образователно-квалификационна степен Магистър, въпреки че бил задължен обучаемият да си защити дипломна работа или държавен изпит, имало неясни

критерии за допускане, за оценяване и невъзможност за явяване на повишителен изпит за тях; въпреки че имало плащане от страна на обучаемия и задължение да се дипломира с получаване на документ „Диплома“, документите можели да се забавят толкова дълго в администрацията на СУ, че да не може да се завърши образованието и да се вземе документ „Диплома“; възстановяването на студентските им права според Г. би следвало да се отрази от служител на СУ в сайта на МОН, но също не било направено, а не можело да се завършва образованието повторно, въпреки че имало възможност за доказване на платени такси в СУ, нямало възможност за възстановяване на неоснователно внесени суми; въпреки че било възможно Ректорът на СУ да установи ясни правила на завършване, не го правил за всички.

В техния случай не била защитена единствено дипломна работа, заради която те се явили успешно на конкурсен изпит отново, записали се в определения срок с издаване на Служебна бележка от СУ, заплатили посочена за тях такса от 30 лв. от сектор „Студенти“ на СУ, подали молба до Ректора в Деловодството на СУ. Имали всички положени изпити, и то не за една специализация, а за две, както и били семестриално завършили. Твърди, че са се възстановили по установения ред в СУ, заплащали такси, посочени за тях от СУ, но не получили съответния законен отговор от Ректора на СУ. Заявява, че били получили грешна заповед за възстановяване от Ректор проф. дин И. И. №РД 20-1160/20.07.2015г., в която били объркани термините специалност и специализация от служител на СУ, поради което имало само отговор в електронната система на СУ, че са с възстановени праза по чл. 167 в образователно-квалификационна степен Бакалавър (4 години), въпреки че са семестриално завършили в степен Магистър (5 години).

Заявява, че всички чакат от Ректора в СУ подпис, за да се довърши тяхното започнато образование, но получавали отговори само с инициали, подписани неясно от кого, както и обърквачи документи, посочвачи, че били бакалаври, пак подписани неясно от кого. Прилага две уверения, издадени от ФМИ на СУ с подпис и печати, в които пишело, че Е. П. Г. е семестриално завършила в образователно-квалификационна степен Магистър.

Г. отправя искане към Комисията Ректорът на СУ да: зададе реална възможност за издаване на диплома на студенти, които са семестриално завършили ОКС Магистър, тъй като това е възможно според ЗВО; да спазва ЗВО и да издаде актове на органите за управление на висшето училище, които МОН посочва; да подпише подадените от тях до него документи, за да ги допуснат до защита на дипломна работа и възможност за получаване на диплома, тъй като били семестриално завършили и били взели всички изпити; да модернизира системата на образование в СУ.

Към жалбата жалбоподателката прилага подписана от нея Декларация с дата 29.01.2019г., че към момента на подаване на жалбата по същия спор няма заведено дело или висящо производство със същия предмет пред съд.

С допълнение с вх. №44-00-871/19.03.2019г. жалбоподателката прилага копия на документи.

С писмо изх. №44-00-1312/19.04.2019г. КЗД е изискала от жалбоподателката, на основание чл.30, ал.2 от АПК, приложим на основание чл.70, ал.1 от ЗЗДискр., да отстрани непълнотите по подадената от нея жалба. Получен е отговор с вх. №44-00-1403/25.04.2019г. от жалбоподателката, в който не е изпълнено изискуемото, а се преповтарят твърденията в инициращия документ.

Получена е молба с вх. №44-00-2646/19.08.2019г. от жалбоподателката, с която Г.

предлага споразумение между страните като включва в него като страна в производството и КЗД. С вх.№44-00-2856/10.09.2019г. Г. прилага писмен отказ до нея от ответната страна относно сключване на споразумение.

Във връзка с така подадената жалба с разпореждане № 145/05.02.2019 г. на председателя на КЗД е образувана преписка № 31/2019 г. по признаци „образование“ и „възраст“ по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр.

След определяне на докладчик на решаващия състав е проведена и процедура по проучване, съгласно чл. 55 и сл. от ЗЗДискр. За изясняване на релевантните за спора факти са събрани и приобщени към административната преписка становищата на участниците в производството и ангажираните от тях доказателства, описани подробно в атакувания административен акт.

След преценка на доказателствения материал – писмени и гласни доказателства, и на изложените от страните доводи, КЗД е постановила процесното решение, с което е приела за установено на основание чл. 65, т. 5 от ЗЗДискр., че Ректорът на СУ „Св. К. О.“ проф. дфн А. Г. не е извършил нарушение на забраната за дискриминация спрямо Е. Г., по защитените от закона признаци „образование“ и „възраст“. С решението е оставена и без уважение подадената от Е. Г. жалба вх. № 44-00-274/29.01.2019 г. и допълнение към нея вх. № 44-00-871/19.03.2019 г. За да постанови този резултат КЗД е приела за установено от фактическа и правна страна следното: Е. Г. е приета в рамките на кандидатстудентската кампания в специалност „Приложна математика“ за учебната 1997/1998г. През учебната 2000/2001 г. Г. е прекъснала четвърти курс на обучение поради неположени изпити със Заповед № РД 20-211/211/30.10.2000 г. През м. юли 2002 г. завършва семестриално, но не се дипломира в определения от Правилника за устройството и дейността на СУ срок и на основание чл. 170, ал. 3 от цитирания Правилник е загубила студентски права. През учебната 2007/2008 г. възстановява чрез кандидатстудентски изпит за първи път студентски права със заповед № РД 20-905/06.08.2007 г., отново не се дипломира и отново е загубила студентски права на посочените вече основания. За учебната 2015/2016г. на основание чл. 167, ал. 5 от ПУДСУ - чрез кандидатстудентски изпит Г. възстановява за втори път студентски права, за което е издадена заповед № РД 20-1160/20.07.2015г. Правата са й били възстановени по действащия към момента учебен план на специалност „Приложна математика“ за образователно - квалификационна степен „бакалавър“. По така издадената заповед и последващи от нея процедури и ред Е. Г. не се записва за студент, с което не се възползва от придобитите права за завършване на обучението си и към настоящия момент не е студент във ФМИ на СУ. Не е студент и в СУ. Депозирала многократно молби и жалби до ръководството на СУ и до МОН – Дирекция „Висше образование“ в периода 2015-2018 г. и съответно получавала писмени отговори на поставените от нея въпроси.

Въз основа на така установеното и събраните в производството доказателства КЗД е приела, че не са подкрепени с никакви доказателства твърденията за по-неблагоприятно третиране на жалбоподателката спрямо други лица. Според административния орган жалбоподателката не сочи лица за сравнение, които да са били третирани по-благоприятно, т.е. липсва сравнител. Отказът на ръководството на университета да й бъде издадена диплома по образователно-квалификационна степен „магистър“ и да удовлетвори конкретната молба, така както Г. е формулирала, не може да се приеме като различно и по-неблагоприятно третиране на основата на

защитен от закона признак, още повече, че самата жалбоподателка не е изпълнила необходимото като студент, за да завърши образованието си по надлежния ред. Освен че Е. Г. не е съгласна с отказа на ръководството на висшето училище да удовлетвори искането ѝ да ѝ бъде издадена диплома по образователно-квалификационна степен „магистър“, не са установени факти за по-неблагоприятно третиране. КЗД е приела, че с действията си ответната страна е спазила разпоредбите на Закона за висше образование, Правилника за устройството и дейността на СУ „Св. К. О.“ и Правилника за образователните дейности на Университета, а придобиваните студентски права от Е. Г. не са използвани за завършване на образованието, поради което оплакванията и твърденията в инициативния документ са неоснователни и недоказани.

Относно необсъдените в решението други оплаквания и искания на Г. относно „качеството на предоставяната услуга от СУ за образование“ и „промени във всяка област на образованието“ и други, съставът е счел, че същите са несъотносими към предмета на производството пред КЗД и като такива не ги е обсъждал.

До страните в производството са изпратени съобщения с приложен към тях препис от издадения административен акт. Решение № 24/15.01.2020 г. на Петчленен разширен заседателен състав на КЗД е получено от Е. П. Г. на 31.01.2020 г., а жалбата срещу решението е депозирана на 03.02.2020 г. в КЗД.

При така установените факти, съдът достига до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл. 21 от АПК, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно изричната разпоредба на чл. 68 от ЗЗДискр. Подадена е в срок и от активно легитимирано лице – адресат на акта. Видно от приложено по делото съобщение оспореното решение е връчено на жалбоподателката на 31.01.2020 г., като жалбата е депозирана на 03.02.2020 г. в КЗД, т. е. в законоустановения срок.

Разгледана по същество, след проверка на административния акт съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК във връзка с чл. 146 от АПК, съдът приема, че жалбата е неоснователна по следните съображения:

Оспореният административен акт е постановен от компетентен орган, в рамките на предоставените му правомощия, съгласно чл. 47 от ЗЗДискр. В съответствие с чл. 48, ал. 1 и ал. 3 във връзка с чл. 54 от ЗЗДискр. решаващият състав на КЗД е определен с разпореждане № 145/05.02.2019 г. на председателя на КЗД.

Актът е постановен в предписаната от закона форма и при спазване на административно-производствените правила. Видно от проведеното проучване, органът е извършил пълно, обективно и всестранно изясняване на релевантните за случая факти, при съблюдаване на формулираното в чл. 9 от ЗЗДискр. правило за разпределение на доказателствената тежест в производството за защита от дискриминация. В решението са изложени съображенията, обосноваващи постановения правен резултат.

Съдържанието на акта сочи, че КЗД е проверила и преценила събраните по преписката доказателства съгласно чл. 36, ал. 3 от АПК, а в изпълнение на чл. 35 от АПК е обсъдила обясненията и възраженията на страните. С оглед изложеното, настоящият съдебен състав счита, че КЗД е изпълнила регламентираната процедура, като е осигурила в пълна степен правото на защита на страните. Установените в административното производство факти се подкрепят от доказателствения материал, поради което се възприемат от настоящия съдебен състав като доказани и

съответстващи на обективната истина.

Настоящата съдебна инстанция намира също, че решението на КЗД е постановено и в съответствие с материалноправните разпоредби. С императивната норма на чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. е забранена всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна. Нормите на ал. 2 и ал. 3 на чл. 4 от ЗЗДискр. съдържат определение на понятията „пряка дискриминация“ и „непряка дискриминация“, като и в двата случая санкционираният от закона вредоносен резултат се изразява в поставянето на отделни лица или категория лица в по-неблагоприятно положение от други при сравними сходни белези. По смисъла на ал. 2 на същата норма, пряка дискриминация е всяко по-неблагоприятно третиране на лице на основата на признаците по ал. 1, отколкото се третира, било е третирано или би било третирано друго лице при сравними сходни обстоятелства. В разпоредбата на § 1, т. 7 от ДР на ЗЗДискр. е дадено определение на понятието „неблагоприятно третиране“, а именно - всеки акт, действие или бездействие, което пряко или непряко засяга права или законни интереси. От анализа на цитираните норми следва изводът, че за да е налице проява на дискриминация по смисъла на ЗЗДискр. е необходимо да са осъществени всички елементи от фактическия състав на приложимата специална правна норма, както от обективна, така и от субективна страна. Неправомерният диференциран подход към дадено лице или определен кръг лица трябва да е обвързан от признак по чл. 4 от ЗЗДискр. В този смисъл не е достатъчно да се установи по-неблагоприятно третиране на определен кръг лица в конкретен случай, а е необходимо да се докаже още, че това третиране е извършено съзнателно по някои от признаците, очертани в чл. 4 от ЗЗДискр., като следва да е налице и пряка причинно-следствена връзка между неблагоприятното отношение и причината за него, като при всички случаи следва да се изразява в някой признак по чл. 4, ал. 1 от ЗЗДискр. С оглед на изложеното, за да се приеме, че с действията си, описани подробно в жалбата, ответника е третирал по-неблагоприятно жалбоподателката от други лица в нейното положение, и същите имат дискриминационен характер, то следва да се основават само и единствено на някой от признаците „възраст“ и „образование“ на засегнатото лице,

както и да не са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта да не са подходящи и необходими.

В процесния случай жалбоподателката нито в настоящото съдебно производство, нито в производството пред КЗД, е доказала факти, от които да може да се направи безспорен и категоричен извод, че ответната страна – Ректорът на СУ „Св. К. О.“, я е третиран по-неблагоприятно от други лица, на основаната на признак „възраст“ и „образование“. За да се констатира наличието на дискриминация, е необходимо да бъде посочено друго лице за сравнение, поставено в по-благоприятни условия от жалбоподателката на базата на признаците по ал. 1 на чл. 4 от ЗЗДискр. или „чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика“. Сравнението, в този смисъл, се приема като основен и задължителен елемент от фактическия състав на всеки един от двата вида дискриминация и липсата му е основание да се приеме, че не е налице по-неблагоприятно третиране на жалбоподателката спрямо „друго лице при сравними сходни обстоятелства“ или „чрез привидно неутрална разпоредба, критерий или практика, освен ако тази разпоредба, критерий или практика е обективно оправдан/а с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими“. В процесния случай, както и правилно е отбелязала КЗД, не се установява по-неблагоприятно третиране на жалбоподателката, в сравнение с друго лице при сравними сходни обстоятелства.

Съгласно специалната норма на чл. 9 от ЗЗДискр. страната, която твърди, че е жертва на дискриминация следва да докаже факти, от които може да се направи извод, че е налице дискриминация, а ответната страна трябва да докаже, че правото на равно третиране не е нарушено. Жалбоподателката е имала възможност да представи доказателства в подкрепа на защитната си позиция, както пред КЗД, така и в хода на съдебно-административното производство пред тази инстанция, но такива не са ангажирани. Видно от доказателствата по делото е, че жалбоподателката Е. П. Г. е приета на общо основание по пътя на кандидатстудентската кампания в специалност „Приложна математика“ за учебната 1997/1998 г. През учебната 2000/2001 г. Г. е прекъснала четвърти курс на обучение, поради слаб успех, за което е издадена заповед № РД 20-211/30.10.2000 г. През м. юли 2002 г. завършва семестриално, но не се дипломира в определения от Правилника за устройството и дейността на СУ срок и на основание чл. 170, ад. 3 от цитирания Правилник е загубила студентски права. През учебната 2007/2008 г. възстановява чрез кандидатстудентски изпит за първи път студентските си права със заповед № РД 20-905/06.08.2007 г., отново не

се дипломира и отново губи студентски права на посочените вече основания. За учебната 2015/2016г., на основание чл. 167, ал. 5 от ПУДСУ - чрез кандидатстудентски изпит - възстановява за втори път студентски права, за което е издадена заповед № РД 20-1160 20.07.2015г. на Ректора на СУ „Св. К. О.“, но не се записва и не е внесла семестриалната такса за обучение и не си е взела изпитите, т. е не е завършила обучението си. Следователно молбата ѝ да ѝ бъде издадена диплома по образователно-квалификационна степен „магистър“ няма как да бъде удовлетворена.

В съответствие със задълженията си сезираният държавен орган е осигурил пълно и всестранно разкриване на релевантните обстоятелства в образуваното пред него производство, след което е постановил решението си. В решението са изложени мотиви, обосноваващи постановения от комисията правен резултат. Съдържанието на акта сочи, че КЗД е проверила и преценила събраните по преписката доказателства поотделно и в тяхната съвкупност.

По изложените съображения настоящият съдебен състав приема, че така подадената жалба е неоснователна и недоказана и като такава следва да бъдат отхвърлена.

С оглед изхода на спора и доколкото от процесуалния представител на ответника е претендирано присъждане на юрисконсултско възнаграждение, жалбоподателката следва да бъде осъдена да заплати на ответника, на основание чл. 143, ал. 4 от АПК, сумата в размер на 100 лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

Ръководен от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, Второ отделение, 50-ти състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. П. Г., ЕГН [ЕГН] от [населено място] срещу Решение № 24/15.01.2020 г. на Комисията за защита от дискриминация, по преписка № 31/2019 г., Петчленен разширен заседателен състав, като НЕОСНОВАТЕЛНА.

ОСЪЖДА Е. П. Г., ЕГН [ЕГН] от [населено място] ДА ЗАПЛАТИ на Комисия за защита от дискриминация сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд на РБ, в 14-дневен срок от съобщаването му на

страните.

СЪДИЯ: